Raadsvoorstel (herzien)

Raadsnummer:	**2025-043**	Zaaknummer:	**1898382**
Onderwerp:	**Zienswijze op milieueffectrapport en het ontwerp-Nationaal Programma Ruimte voor Defensie**		
Korte inhoud:	Het ministerie van Defensie heeft voor diverse activiteiten extra fysieke of milieuruimte nodig. Hiervoor is de ontwerp-Beleidsvisie Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) met een plan-milieueffectrapportage (plan-m.e.r.) opgesteld. Voor de gemeente Nijkerk zijn er significante effecten vanwege de voorkeurslocatie voor de centrale kazerne en laagvlieggebieden voor helikopters. Daarom wordt voorgesteld om een zienswijze in te dienen om de belangen van Nijkerk in te brengen in het besluitvormingsproces van het Rijk.		

Datum B&W:	13 mei, 3 juni en 16 juni 2025	Portefeuillehouder:	Heutink - Wenderich

Voorstel

U wordt gevraagd om:

1. kennis te nemen van de ontwerp-Beleidsvisie Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) en het milieueffectrapport (MER);
2. bijgevoegde zienswijzebrief (zie bijlage 1) op het MER en het ontwerp-NPRD in te dienen bij het ministerie van Defensie.

Inleiding

Het ministerie van Defensie heeft voor diverse activiteiten extra fysieke of milieuruimte nodig. Hiervoor wordt het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) opgesteld. Voor het Programma wordt een plan-milieueffectrapportage (plan-m.e.r.) procedure doorlopen om de effecten en locatiealternatieven van de ruimtevragers in beeld te brengen en te beoordelen.
Voorafgaand is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld. In de raadscommissie van 8 februari 2024 hebben wij in de consultatie met u gesproken over onze zienswijze op het NRD. Vervolgens is het opstellen van het milieueffectrapport (MER) (het rapport ten behoeve van de plan-m.e.r. procedure) opgestart.

In de raadsinformatiebrief van 5 februari 2025 hebben wij u op de hoogte gebracht van de tussentijdse resultaten daarvan. Daarin is het volgende aangegeven:

- Voor de centrale kazerne zijn de locaties Zeewolde-Spiekweg en Zeewolde-Oosterwold nog in beeld.
- Voor het laagvlieggebied voor helikopters is de keus om bestaande gebieden te intensiveren of om elders extra laagvlieggebieden te realiseren.

Het ministerie van Defensie heeft eind mei 2025 het milieueffectrapport (MER) afgerond. Het MER en ontwerp-NPRD liggen van 23 mei tot 9 juli 2025 voor een ieder ter inzage met de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Met dit raadsvoorstel wordt voorgesteld om een zienswijze in te dienen.
Als de gemeente een zienswijze wil indienen, moet het voor 9 juli worden behandeld door de raad.

De gemeente Nijkerk heeft gevraagd of Defensie een toelichting op hun plannen wil geven aan u bij de Beeldvorming. Ook hebben we verzocht om Nijkerk deel te laten nemen aan de informatiebijeenkomst in de provincie Flevoland voor de raden en staten.

Beoogd effect
De zienswijze op het MER en ontwerp-NPRD indienen om de belangen van Nijkerk in te brengen in het besluitvormingsproces van het Rijk.

Argumenten
1.1 U heeft aangegeven vroegtijdig betrokken te willen zijn bij de mogelijke komst van de centrale kazerne.
U heeft eerder in het proces aangegeven graag vroegtijdig betrokken te willen zijn bij de mogelijke komst van de centrale kazerne.
De gemeente Nijkerk is zowel bestuurlijk als ambtelijk al betrokken bij overleggen over de plannen van Defensie. Er heeft een gesprek plaatsgevonden met een vertegenwoordiging van het ministerie van Defensie. Daarnaast zit de gemeente Nijkerk ook in de 'kopgroep', dat is een overleg tussen Defensie, provincie Gelderland en relevante gemeenten. Tevens is er oriënterend overleg geweest tussen de gemeenten Zeewolde en Nijkerk. Ambtelijk heeft er ook overleg plaatsgevonden over mobiliteit met Defensie, de provincies Gelderland en Flevoland en de gemeenten Zeewolde en Nijkerk. Ook heeft er ambtelijk contact plaatsgevonden emt andere buurgemeenten, zoals de gemeenten Ermelo, Barneveld, Amersfoort en de regio's Amersfoort en Foodvalley.
Gelet op de significante effecten willen wij ook u vroegtijdig betrekken. U bent al eerder in het proces geïnformeerd en u bent betrokken geweest bij de zienswijze op het NPRD. Ook bij de zienswijze op het MER willen we daarom u betrekken. Overigens, naast de centrale kazerne is ook het laagvlieggebied voor helikopters relevant voor een klein deel van het grondgebied aan de oostkant van de gemeente.

2.1 In de zienswijze wordt aandacht gevraagd voor de integrale effecten die de activiteiten van Defensie op de gemeente Nijkerk kunnen hebben.
De zienswijze vraagt aandacht voor zorgen en informatiebehoefte op het gebied van mobiliteit, wonen, natuur, landschap, ecologie, recreatie, economie, leefomgeving, voorzieningen, energie en governance. Een schematische samenvatting is weergegeven in bijlage 1 van de zienswijze.

2.2 In de zienswijze worden ook koppelkansen aangedragen voor zowel het Rijk, de provincies, de regio als de gemeente Nijkerk.
In de zienswijze worden door de gemeente Nijkerk ook koppelkansen aangedragen. Met de koppelkansen kunnen meerdere aandachtspunten in samenhang worden opgepakt. Dit is ook opgenomen in de schematische samenvatting in bijlage 1 van de zienswijze.

2.3 De gemeenteraad is formeel degene die de zienswijze indient.
De zienswijze wordt in dit geval formeel door u als gemeenteraad ingediend. Om u goed in het besluitvormingsproces te betrekken, zijn de stukken in de eerder genoemde bijeenkomsten (Beeldvorming en Oordeelsvorming) aan u voorgelegd. Het college stelt uit naam van de gemeente de brief met daarin de zienswijze op en deze wordt na het genomen besluit door de raad verstuurd.

Kanttekeningen
1.1 Het is een MER over de locatiekeuze van de activiteiten van Defensie, de effecten op projectniveau zijn nog niet in beeld gebracht.
In het MER worden voor de activiteiten van Defensie diverse locaties en alternatieven onderzocht om een locatiekeuze (met als resultaat een voorkeurslocatie) te maken. Het is nog geen project-m.e.r., dus op projectniveau zijn de effecten nog niet volledig in beeld gebracht. In de zienswijze worden door ons wel aandachtspunten meegegeven om in het vervolgproces nader te onderzoeken.

Financiën
Bij de Jaarrekening 2024 is besloten € 75.000 budget op te nemen voor het Kazerneterrein jaarschijf 2025. Bij de Kadernota 2026 is besloten € 75.000 budget op te nemen voor het Kazerneterrein jaarschijf 2026. Indien het traject intensiveert, zijn er additionele middelen nodig.

Communicatie
Vanuit de gemeente vindt ook communicatie plaats aan inwoners en andere belanghebbenden. Het uitgangspunt is wel dat vooral zal worden verwezen naar het Rijk aangezien het plannen van Defensie zijn.

Vervolg
Na positieve besluitvorming van u worden eventuele aanpassingen verwerkt en wordt de zienswijze voor de deadline van 9 juli 2025 bij het ministerie van Defensie ingediend.
De planning van het NPRD is weergegeven in bijlage 3.

De resultaten van het NPRD zullen ook worden geïntegreerd in:
- de ontwerp Nota Ruimte (nationaal ruimtelijk beleid);
- het Ruimtelijk Arrangement (afspraken tussen Rijk en provincie);
- de actualisatie van de Provinciale Omgevingsvisie (provinciaal ruimtelijk beleid).

Bijlagen
1. Brief met onze zienswijze op het MER voor het NPRD aan het ministerie van Defensie
2. MER voor NPRD Defensie
3. Planning NPRD

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris,	de burgemeester,
de heer drs. J.G. de Jager	mevrouw T.T.E. de Jonge-Ruitenbeek

RAADSBESLUIT

Nummer: 2025-043

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 6 mei, 27 mei en 16 juni 2025;

gelet op het milieueffectrapport en ontwerp Nationaal Programma Ruimte voor Defensie van het Ministerie van Defensie;

b e s l u i t :

1. kennis te nemen van de ontwerp-Beleidsvisie voor het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) en het milieueffectrapport (MER);
2. bijgevoegde zienswijzebrief op het MER en het ontwerp-NPRD in te dienen bij het ministerie van Defensie.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 26 juni 2025,

de griffier, de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN mevrouw T.T.E. DE JONGE-RUITENBEEK